

SORTYMENTY DRZEWNE, LEŚNE I WIKLINA	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-82
	Drewno małowymiarowe i średniowymiarowe do produkcji płyt	9224-09
		Zamiast BN-78/9224-09
		Grupa katalogowa 0911

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest iglaste i liściaste drewno małowymiarowe i średniowymiarowe, przeznaczone do wyrobu płyt pilśniowych i wiórowych, zwane dalej drewnem na płyty.

1.2. Określenia

1.2.1. wady drewna — wg PN-79/D-01011.

1.2.2. Pozostałe określenia — wg PN-85/D-02002.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział

2.1.1. Podział według grubości — wg tabl. 1.

Tablica 1

Nazwa surowca drzewnego	Sortyment	
	nazwa	symbol
Drewno małowymiarowe	tyczki	t
	gałęzie	g
Drewno średniowymiarowe	żerdzie	ż

Zgłoszona przez Instytut Badawczy Leśnictwa
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych
dnia 17 grudnia 1982 r. jako norma obowiązująca od dnia 11 lutego 1983 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 1/1983 poz. 1)

2.1.2. Podział według rodzaju — wg tabl. 2. Za zgodą stron dopuszcza się stosowanie innych rodzajów drewna liściastego.

Tablica 2

Nazwa drewna	Symbol wg BN-75/9220-01
Drewno iglaste	
Daglezjowe	Dg
Jodłowe	Jd
Modrzewiowe	Md
Sosnowe	So
Świerkowe	Sw
Drewno liściaste	
Brzozowe	Brz
Bukowe	Bk
Grabowe	Gb
Lipowe	Lp
Olchowe	OI
Osikowe	Os
Topolowe	Tp
Wierzbowe	Wb

2.2. Oznaczenie

2.2.1. Symbole rodzajów drewna — wg tabl. 2.

2.2.2. Znaki przeznaczenia — wg BN-75/9220-01.

2.2.3. Przykład oznaczenia

a) drewna na płyty pilśniowe (PP), tyczki (t), sosnowe (So):
DREWNO NA PŁYTY PP-t-So BN-82/9224-09

b) drewna na płyty wiórowe (PW), gałęzie (g), olchowe (OI):
DREWNO NA PŁYTY PW-g-OI BN-82/9224-09

c) drewna na płyty wiórowe (PW), żerdzie (ż), olchowe (OI):
DREWNO NA PŁYTY PW-ż-OI BN-82/9224-09

3. WYMAGANIA

3.1. Wymiary — wg tabl. 3.

Tablica 3

Sortyment	Długość <i>m</i>	Średnica z korą, cm		
		znamionowa <i>d_z</i>	największa w grubszym końcu (dolna) <i>d_d</i>	najmniejsza w cieńszym końcu (górna) <i>d_g</i>
Tyczki (t)	od 1,5 wzwyż	do 6	—	0,5
Gałęzie (g)	do 3,0	—	7	
Żerdzie (ż)	od 2,5 wzwyż	7÷11	—	

3.2. Jakość drewna — wg tabl. 4.

Tablica 4

Nazwa wady drewna wg PN-79/D-01011		Dopuszczalny rozmiar występowania
Zaparczenie		niedopuszczalne
Zgnilizna	twarda	niedopuszczalna w drewnie do wyrobu płyt wiórowych
	miękka	niedopuszczalna
Krzywizna		dopuszczalna do 15 cm na 1 m
Zwęglenia		niedopuszczalne

Wad drewna nie wymienionych w tablicy, a wyszczególnionych w PN-79/D-01011 nie bierze się pod uwagę.

3.3. Wyrób

3.3.1. Okrzesywanie. Żerdzie i tyczki powinny mieć usunięte gałęzie i wystające sęki oraz odcięty niezdrewniały wierzchołek. Z gałęzi należy usunąć cienkie gałązki i niezdrewniały wierzchołek. Miejsca z krzywizną większą od dopuszczalnej należy naciąć siekierą.

3.3.2. Korowanie. Drewna na płyty nie koruje się.

3.3.3. Zanieczyszczenia mineralne. W drewnie na płyty nie dopuszcza się zanieczyszczeń mineralnych, widocznych gołym okiem.

3.3.4. Sposób wyrobu. Tyczki i gałęzie o długości 2 m i większej wyrabia się luzem lub za zgodą stron w wiązkach, natomiast o długości mniejszej od 2 m należy wyrabiać w wiązkach. Żerdzie należy wyrabiać wyłącznie

luzem i za zgodą stron w całych długościach (bez dzielenia) lub w długościach: 2,5; 3,0; 4,0 i 5,0 m.

3.3.5. Formowanie wiązek. Wiązki tyczek i gałęzi należy formować w długościach 1,0 i 1,5 m i o średnicy 22 ± 3 cm. Każdą wiązkę należy wiązać na obu końcach w odległości $0,25 \div 0,30$ m od czoła wiązki, papierowym sznurkiem impregnowanym, o grubości 5 mm.

Wiązki należy formować oddzielnie dla sortymentów drewna iglastego i liściastego.

Dopuszcza się w wiązkach drewna iglastego domieszkę drewna liściastego, a w wiązkach drewna liściastego domieszkę drewna iglastego. Domieszka ta nie powinna przekraczać szacunkowo 20 % zawartości wiązki.

3.4. Układanie w stosy i przygotowanie do pomiaru

3.4.1. Układanie w stosy drewna wyrabianego luzem. Tyczki, gałęzie i żerdzie układa się w stosy wymiarowe, oddzielnie dla każdego sortymentu oraz oddzielnie dla poszczególnych rodzajów drewna iglastego i oddzielnie dla poszczególnych rodzajów drewna liściastego. W przypadku żerdzi układa się w oddzielne stosy dla poszczególnych długości tego sortymentu.

Dopuszcza się w stosach drewna iglastego domieszkę drewna liściastego, a w stosach drewna liściastego domieszkę drewna iglastego. Domieszka ta nie powinna przekraczać 20 % zawartości stosu.

Dopuszcza się również układanie stosów mieszanych, gdy zbyt małe ilości poszczególnych rodzajów drewna iglastego lub liściastego nie pozwalają na ułożenie oddzielnych stosów.

W odniesieniu do drewna przeznaczonego do rozdrabniania w lesie dopuszcza się układanie tyczek i żerdzi w jednym stosie. Ilość tyczek i żerdzi w takim stosie określa się szacunkowo, ustalając udział miąższości każdego sortymentu w procentach w zaokrągleniu do pełnych dziesiątek.

Tyczki i żerdzie należy układać w stosie grubszymi końcami w jednym kierunku, przy czym czoła grubszych końców powinny znajdować się w jednej płaszczyźnie. Gałędzie należy układać grubszymi końcami na przemian w kierunku obu czoł stosu.

Nominalna wysokość stosu, tj. bez zaliczania 10 % nadmiaru na uschnięcie, powinna wynosić 1 m. Dopuszcza się układanie stosów do wysokości 2 m. Nadmiaru wysokości na uschnięcie nie stosuje się w przypadku drewna przeschniętego, tj. składowanego na wolnym powietrzu przez 3 do 4 miesięcy od chwili pozyskania.

3.4.2. Układanie w stosy drewna wyrabianego w wiązkach. Wiązki należy układać w stosy wymiarowe, oddzielne dla tyczek i gałęzi oraz oddzielne

dla poszczególnych długości wiązek i dla poszczególnych rodzajów drewna. W stosie drewna iglastego dopuszcza się wiązki drewna liściastego, a w stosie drewna liściastego wiązki drewna iglastego do 20 % objętości stosu. Wysokość stosu powinna wynosić 1 lub 2 m.

3.4.3. Przygotowanie stosów drewna do pomiaru — wg BN-75/9220-01.

3.5. Cechowanie — wg BN-75/9220-01.

4. BADANIA

4.1. Kontrola odbiorcza. Odbiór drewna następuje na podstawie oględzin zewnętrznych i stwierdzenia zgodności z wymaganiami niniejszej normy.

W przypadku niezgodności z niniejszą normą przeprowadza się kontrolę wg BN-78/9220-02.

4.2. Pomiar i obliczanie miąższości stosów — wg BN-75/9220-01, przy zastosowaniu współczynników zamiennych objętości stosu na miąższość drewna w stosie wg tabl. 5.

Tablica 5

Lp.	Wyszczególnienie	Współczynnik zamienny
1	Drewno wyrobione luzem, ułożone w stosy	
	a) Tyczki	0,40
	b) Gałęzie	0,25
	c) Żerdzie w całych długościach	0,40
	d) Żerdzie długości 2,5 m	0,50
	e) Żerdzie długości 3,0 m	0,50
	f) Żerdzie długości 4,0 m	0,45
	g) Żerdzie długości 5,0 m	0,45
2	Drewno wyrobione w wiązkach, ułożone w stosy	
	a) Tyczki	0,45
	b) Gałęzie	0,35

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-78/9224-09. Włączono do drewna przeznaczonego do wyrobu płyt drewno średniowymiarowe w postaci żerdzi w kłodał i dłużycach.

3. Normy związane

PN-79/D-01011 Wady drewna

PN-85/D-02002 Surowiec drzewny. Podział, terminologia i symbole

BN-75/9220-01 Surowiec drzewny. Podział, pomiar, obliczanie miąższości i cechowanie

BN-78/9220-02 Surowiec drzewny. Odbiorcza kontrola jakości według oceny alternatywnej

4. Symbol wg SWW — 4311-211 i 4312-211.

5. Autor projektu normy — doc. dr Leszek Monkielewicz.

6. Wydanie 2 — stan aktualny: wrzesień 1988 — uaktualniono normy związane.